

**ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ:
ТРАДИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ, ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ**

*Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю*

11 жовтня 2019 року

УДК 35(477)(06)
П 88

Редакційна колегія:

Іжа М. М. – д.політ.н., проф.
Ахламов А. Г. – д.е.н., проф.
Безверхнюк Т. М. – д.держ.упр., проф.
Давтян С. Г. – к.держ.упр., доц.
Колісниченко Н. М. – к. держ.упр., доц.
Красностанова Н. Е. – к.е.н., доц.
Кривцова В. М. – к.і.н., доц.
Марущак В. П. – д.держ.упр., проф.
Пахомова Т. І. – д.держ.упр., проф.
Пігарєв Ю. Б. – к.ф.-м.н., доц.
Попов М.П. – к.держ.упр., доц.
Попов С. А. – д.держ.упр., проф.
Приходченко Л. Л. – д.держ.упр., проф.

Рекомендовано до друку Вченою радою
ОРІДУ НАДУ при Президентіві України.
Протокол № 239/8-12 від 12 вересня 2019 року

П 88 Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди : матеріали
Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 11 жов. 2019 р. – Одеса :
ОРІДУ НАДУ, 2019. – 324 с.

Матеріали публікуються в авторській редакції

© ОРІДУ НАДУ
при Президентіві України, 2019.

юридичної особи, а діє при певних організаціях, які затверджують положення про нього, регламент його роботи, незрозуміло, чи можна його ліквідувати, чи несе він самостійну відповідальність за свої дії, може самостійно розпоряджатися грошовими коштами.

Деякі автори, зокрема В.П. Козирева, А.П. Гаврилшин, пропонують можливу альтернативу існуючому невизначеному становищу постійно діючого третейського суду у вигляді надання йому статусу юридичної особи у формі приватної установи. Авторами зазначається, що відносно цього питання передбачаються на законодавчому рівні внесення змін до Цивільного і Господарського кодексів України [2, с.135]. Серед переваг наявності статусу некомерційної юридичної особи у третейського суду автори зазначають удосконалення правового підґрунтя матеріально-технічного забезпечення третейського суду; створення правової основи щодо розпорядження грошовими коштами самостійно без залучення організації-засновника; удосконалення процедури призначення керівника постійно діючого третейського суду (з'являються юридичні повноваження); додаткові правові можливості удосконалення структури третейського суду.

Надавши постійно діючому третейському суду організаційно-правової форми юридичної особи, тим самим законодавець змусить його рівнятися на державний суд. Авторами зазначають, якщо сторони спору будуть бачити, що державні та недержавні суди мають однакову організаційну структуру, а різниця носить якісний характер (оперативність розгляду справ, конфіденційність, менші фінансові затрати, тощо), то зазначені обставини слугуватимуть укріпленню авторитету третейських судів [2, с.138].

Як вважається, позиція авторів не є однозначною. Більшість положень щодо удосконалення структури третейського суду, призначення керівника третейського суду засновники можуть реалізувати у той формі, яка закріплена на теперішній час законодавцем. Аргументи авторів щодо самостійного розпорядження грошовими коштами для некомерційної організаційно-правової форми є некоректними, оскільки більшість некомерційних установ не мають автономію у розпорядженні коштами. Для більшості суб'єктів господарювання вирішальним у випадку вибору форми захисту є не наявність статусу юридичної особи, а переваги, які має третейське судочинство у порівнянні з державним. Як слушно зауважують автори, це оперативність, менші витрати, конфіденційність.

Список використаних джерел.

1. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2004 № 1701-VI. Офіційний вісник України. 2004. № 23.-Ст. 1540.
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. № 755-IV Офіційний вісник України. -2003. -№ 31-32. -Ст.263
3. Козирева, В. П., Гаврилшин, А. П. Законодавство України про третейські суди: основні закономірності та перспективи розвитку. Повітряне та космічне право : Юридичний вісник. 2016. Т. 1. № 38.- с. 134-138.

ОЗЕРНЮК ГАННА ВОЛОДИМИРІВНА

*доцент кафедри міжнародних відносин та права
Одеського національного політехнічного університету, к.ю.н., доцент*

СТАНОВЛЕННЯ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В ЯКОСТІ СПОСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Сучасний стан трансформаційних економічних та політичних процесів в нашій країні все більше став вимагати дбального відношення до забезпечення виконання зобов'язань в договірній та кредитно-грошовій сферах. Страхування як додатковий спосіб забезпечення виконання зобов'язань широко використовується, особливу роль воно отримало в банківській сфері при виникненні необхідності додаткового забезпечення кредитних праввідносин та інших фінансових ризиків. В якості способу забезпечення виконання зобов'язань страхування не отримало прямого закріплення на законодавчому рівні, його місце в системі способів забезпечення виконання зобов'язань досі не визначене.

Глава 49 ЦК України містить перелік видів забезпечення виконання зобов'язань: неустойка, порука, гарантія, застава, завдаток та притримання. Вказані способи забезпечення виконання зобов'язань характерні для цивільного права України. Проте, згідно з ч. 2 ст. 546 ЦК України договором або законом можуть встановлюватися інші способи забезпечення виконання зобов'язань; так само відповідно до ст. 199 ГК України, крім видів забезпечення, прямо передбачених законом, за погодженням сторін можуть застосовуватися і такі види забезпечення виконання зобов'язань, які зазвичай застосовуються у господарському (діловому) обігу та не суперечать закону. До таких «інших» способів відносять річні проценти за невиконання грошових зобов'язань, договір факторингу; положення про субсидіарну відповідальність учасників повного та командитного товариств, продаж із правом зворотного викупу («репо» або «фідучіарна застава»), резервні акредитиви, умовна видача векселя тощо, хоча чітких критеріїв відмежування забезпечення від схожих правових інститутів (страхування ризиків, заходів оперативного впливу) законодавство не містить [1].

Такі способи забезпечення виконання зобов'язань, як завдаток, неустойка, порука, застава у формі ручного закладу та іпотека, були відомі ще за часів римського права [2, 80].

Правовідносини схожі на страхові теж зародилися ще в античні часи. Тенденції розвитку страхової справи того періоду свідчать про те, що більшість існуючих нині видів страхування знаходились тільки на стадії формування і часто не мали чіткої законодавчої регламентації.

Необхідність їх використання пояснювалася тим, що кредитор має істотний інтерес у тому, щоб бути упевненим у виконанні зобов'язань, і в тому, щоб забезпечити собі встановлення збитків, на відшкодування яких

він має право у разі невиконання зобов'язання, нарешті, кредитор зацікавлений в тому, щоб спонукати боржника до своєчасного виконання під страхом настання невідгідних для боржника наслідків у разі невиконання або неналежного виконання зобов'язання [3, 335].

В подальшому у зв'язку з трансформацією римського права інститут забезпечення виконання зобов'язань поширився в багатьох європейських країнах. З середини XIX ст. він стає об'єктом дослідження російських, а згодом і радянських цивілістів.

В російському дореволюційному законодавстві і цивільно-правовій доктрині також виділялися відповідні способи забезпечення виконання зобов'язань. Визначаючи поняття «забезпечення зобов'язань», радянські цивілісти наголошували на ролі, значенні і функціях, які вони відіграють у цивільному праві [4, 40-46].

К. Анненков писав: «Під забезпеченням слід розуміти засоби або способи, направлені на зміцнення зобов'язання, тобто на додання йому більшої твердості, якої йому бракує» [5, 231; 6, 216-217].

Як спеціальні способи забезпечення виконання зобов'язань закон того періоду визначає неустойку, завдаток, заставу, поруку. У 1963 р. ЦК УРСР доповнив перелік способів забезпечення зобов'язань гарантією. Інші способи не передбачались. Очевидною причиною цього була та обставина, що норми ЦК УРСР мали імперативний характер [7, 104].

З історичним розвитком вивчаемого інституту поступово стали формуватися підходи щодо класифікації видів способів забезпечення виконання зобов'язань та порядку їх застосування до конкретних правовідносин.

Сучасний ЦК України прямо не зазначив страхування в якості способу забезпечення виконання зобов'язань, але воно широко застосовується в банківській та кредитно-грошовій сферах.

Список використаних джерел.

1. Кіріченко Ю. С. Забезпечення виконання договірних зобов'язань в сучасних умовах. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/kirichenko-yus-zabezpechennya-vikonannya-dogovirnih-zobovuzan-v-suchasnih-umovah/>
2. Гриджук Д. Співвідношення банківського ризику та засобів забезпечення банківських зобов'язань / Д. Гриджук // Вісник НБУ. – 2002. – травень. – С. 80–84.
3. Римское частное право / Под ред. И. Б. Новицкого и И. С. Перетерского. — М., 1996.
4. Кандаурова Д. В. Обеспечение кредита: место и роль в кредитной политике / Д. В. Кандаурова // Банковское дело. – 2006. – № 9. – С. 40–46.
5. Анненков К. Система российского гражданского права. — С.Пб., 1901. — Т. 3.
6. Макаренко Г. В. Історія виникнення інституту забезпечення виконання зобов'язань / Г.В. Макаренко // Актуальні проблеми держави і права. – 2008. Вип. 38. – С. 216-220.
7. Слома В. М. Розвиток інституту забезпечення виконання зобов'язань у цивільному законодавстві // Університетські наукові записки. – 2006. – №1. – С.103-107.

ПОДАВАЛКІНА ОЛЕКСАНДРА СЕРГІЙВНА

слухач ОРІДУ НАДУ при Президентові України

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Земельна реформа — це процес створення організаційно-правових, економічних, наукових та інших соціальних засад для здійснення різних форм господарювання, в результаті якої формується земельний устрій країни прийнятний для ефективної господарської діяльності на землі.

Земельна реформа — є складовою частиною економічної реформи, здійснюваної в Україні у зв'язку з переходом економіки держави до ринкових відносин.

Завданням цієї реформи є перерозподіл земель з одночасною передачею їх у приватну власність, а також у користування підприємствам, установам і організаціям з метою створення умов для рівноправного розвитку різних форм господарювання на землі, формування багатоукладної економіки, раціонального використання та охорони земель.[2]

Реформування земельних відносин має загально національний характер. Україна стала рекордсменом за тривалістю та складністю проведення земельної реформи. Більш ніж 25 років пройшло з часу прийняття першої Постанови Верховної ради «Про земельну реформу» від 18.12.1990 року. Дана реформа є, мабуть, найбільш суперечною серед усіх гнучких реформ останнього часу. Під її вплив потрапляє більшість населення України.

Розвиток земельних відносин, зокрема запровадження ринкового обігу земель сільськогосподарського призначення, нині є однією з найбільш обговорюваних, чутливих та суперечливих тем в українському суспільстві, оскільки торкається інтересів не тільки мільйонів українських селян, але є і важливою передумовою майбутнього економічного розвитку України. [4]

Отже, наразі найважливішим питанням сьогодення, яке має вирішити земельна реформа є зняття мораторію на продаж землі.

Кожного року Верховна Рада України подовжує строк дії зазначеного мораторію ще на рік, ось і сьогодні термін дії мораторію – до 01.01.2020 року. Це дійсно наболіле питання, яке крім політиків, турбує майже 7 мільйонів українців – власників земельних паїв. Думки з приводу того, «дозволити, чи не дозволяти» бути Ринку землі й, відповідно, відмінити чи не відмінити мораторій – розділили суспільство майже навпіл.

Знання українців про мораторій переважно базуються на інформаційному контенті, який створюють ЗМІ, а їх відповіді в соціологічних опитуваннях сильно залежать від того, як поставлене питання. Якщо людина очікує, що в